

Laureano Rodríguez, con DNI [REDACTED] e con dirección [REDACTED] Vilaboa (Pontevedra) a efectos de notificación, **en nome propio e dos veciños de Saxosa, A Esculca e A Carballa asinantes do documento que se axunta (afectados pola exposición ás antenas base de telefonía móbil de Salcedo e Bértola)**; e Julio Carmona Barros, con D.N.I. [REDACTED] con dirección R/ San Xulián, nº 1 - 1º. 36002-Pontevedra a efectos de notificación, **en representación da Asociación pola Defensa da Ría (APDR)**

EXPOÑEMOS:

1.- Facemos constar a **FALTA DE LEGALIDADE DOS DOUS MASTROS DE TELEFONÍA MÓBIL SITUADAS EN SALCEDO** (Pontevedra) no límite con Bértola (Vilaboa) por non ter tramitadas as respectivas “Licenzas de Actividade”; xa que os veciños directamente afectados non tiveron notificación persoal de proceso de alegacións algún neste sentido, ao que teñen dereito segundo o artigo 30.2 a) do Decreto 2414/1961 do **Regulamento de Actividades Molestas, Insalubres, Nocivas e Perigosas**; ou polo artigo 8.3 do *Decreto que o sustitúe: D. 133/2008, do 12 de xuño, polo que se regula a avaliación de incidencia ambiental*.

2.- Manifestamos a **nosa preocupación ante a presenza destas “antenas base de telefonía móbil” de Salcedo (máis a de Bértola en Vilaboa)** que xunto coas liñas de alta tensión concentran a contaminación electromagnética nos núcleos poboacionais de Saxosa (Bértola), A Esculca (Salcedo) e A Carballa (Salcedo) cunha residencia xeriátrica (zona sensible) a menos de 200 metros da exposición das antenas.

Preocupación que ven documentada nos informes e documentos anexos, como os consellos da Axencia Europea de Medio Ambiente e o Informe Bioiniciativa, citados na Resolución do 04-09.08 do Parlamento Europeo cando declarada que **A EXPOSICIÓN A ESTAS EMISIÓN ELECTROMAGNÉTICAS NON SON SEGURAS NOS NIVEIS AUTORIZADOS, declarando os seus límites OBSOLETOS** (os mesmos límites que teñen de referencia a normativa española do 2001), declarándoos insuficientes para protexer a poboación xeral e especialmente aos grupos máis vulnerábeis.

Preocupación que ven alimentada pola incertidume da acumulación de casos de cancro en Saxosa, A Esculca e A Carballa que ven antecedida na provincia de Pontevedra polos clusters denunciados en Pontearreas, Sanxenxo, Moraña, ...; así como en outras localidades galegas e do resto do estado.

3.- EN BASE AO EXPOSTO CONSTATAMOS A VULNERACIÓN DOS NÓS DEREITOS CONSTITUCIONAIS, como os recollidos no Auto de Casación do recurso 2827/2001 da Sala Civil do Tribunal Supremo, (Madrid, 28/ sept/2005; notificado ás partes a p. do 5/oct/2005).

- Vulneración do Art. 15 (“**todos teñen dereito á vida e á integridade física e moral ....**”), desde o momento que se crea desasosiego, inquietud e sentimento de impotencia e vulnerabilidade causado polo coñecemento de estar a vivir nunha vivenda exposta a emisións electromagnéticas que dende distintas instancias oficiais (o mesmo Parlamento Europeo) e científicas nos confirman o seu potencial daniño para a saúde dentro dos límites da normativa estatal actual que non manteñen os límites.

- Vulneración do Art. 18.1 (“**garántase o dereito ... á intimidade persoal e familiar ...**”) e do 18.2 que declara que “**o domicilio é inviolábel...**”, xa que as ondas que nos someten a unha contaminación electromagnética atravesan paredes, portas e fiestras sen que o podamos evitar de forma convencional.

- No Art. 39.2 á “**protección integral dos fillos e as nais**”, xa que os límites de exposición actual ao que estamos sometidos os veciños pretos ao mastros de telefonía móbil non teñen en conta aos grupos vulnerábeis á contaminación electromagnética tal e como demanda a Resolución do Parlamento Europeo de 04.09.08 no caso de mulleres embarazadas, recentemente nados, nenos.

- No Art. 45.1 que “**todos teñen o dereito a gozar dun medio ambiente adecuado para o desenvolvemento da persoa, así como o deber de conservalo**” e no 45.3. “Para quen violen

o disposto no apartado anterior, nos termos que a lei fixe estableceranse sancións penais ou, no seu caso, administrativas, así como a **obligación de reparar o dano causado**". De este modo as persoas físicas e xurídicas, incluída a administración local asumen a súa responsabilidade, maior aínda, sí se entende que estaban informados e avisados dos perigos potenciais, hoxe recollidos por unha instancia superior: **Resolución do Parlamento Europeo do 04.09.08** ("os límites de exposición aos campos electromagnéticos establecidos para o público son OBSOLETOS")

4.- Constatamos a percepción e o temor dá depreciación das nosas vivendas:

O Especial EUROBARÓMETRO 272a dedicado aos "Campos Electromagnéticos" (Special Eurobarometer 272a "ELECTROMAGNETIC FIELDS") e realizado pola Comisión Europea entre outubro e novembro de 2006 e publicado en xuño de 2007; sinala que case a metade da poboación **cre** que os teléfonos móbiles afectan algo á súa saúde, que o 37% **sente** unha gran inquietude polas liñas de alta tensión e que **o 36% TEME as antenas de telefonía móbil**. Acceso libre online ao documento completo en inglés: http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/environment/EMF/ebs272a_en.pdf

5.- Lembramos igualmente algunhas das achegas do Valedor do Pobo no seu Informe 2006 ao Parlamento de Galicia. Acceso libre online aos extractos sobre antenas de telefonía móbil: <http://www.apdr.info/electrocontaminacion/ASUNTOS%20LEGAIS/InformeValedordoPobo-2006.pdf>

"O art. 13) da Lei 1/1995, de protección ambiental de Galicia, ao regular o ámbito das actividades sometidas a avaliación de incidencia ambiental ..." (RAMINP ou dende a súa vixencia en xuño 2008 o Decreto autonómico 133/2008 polo que se regula a avaliación de incidencia ambiental), "sinala que entre as actividades perigosas se encontran as que poidan dar lugar a riscos graves por explosións, combustións, **radiacións** e outras de análoga natureza. No seo do expediente do RAMINP [ou do Decreto autonómico 133/2008 que o substitúe] corresponde ao concello comprobar a conformidade do proxecto coa normativa que ten por fin a protección do medio ambiente e a calidade de vida dos potenciais afectados".

O Valedor do Pobo demanda "a preservación dun interese especialmente protexido na Constitución española, que ampara os dereito á protección da saúde (art. 43.1 CE) e a gozar dun medio ambiente adecuado e á protección da saúde (art. 43.1 CE) e a gozar dun medio ambiente adecuado e a protección e mellora da calidade de vida (art. 45.1 e 2 CE)".

- "A dirección Xeral de Urbanismo sinala que a Lei 9/2002 de ordenación urbanística e protección do medio rural de Galicia, despois da modificación de 2004, sinala que a competencia para suspender o funcionamento das antenas corresponde aos alcaldes (art. 214.2) ...."

- "Os riscos asociados ao progreso social deben vir acompañados das suficientes garantías e controis que permitan minimizar o perigo. Para os casos en que non se poida proporcionar esa garantía aplícase o denominado principio de precaución ou prevención. .... As publicacións científicas non negan que as antenas sexan prexudiciais, polo que **o principio de prevención obriga a afastar as instalacións dos núcleos habitados e das vivendas**".

6.- Se os límites establecidos na Recomendación do Consello da Comisión Europea 1999/519/CE, (recollidas na normativa española) que só teñen en conta os efectos térmicos dos Campos Electromagnéticos; **están cuestionados a nivel científico e institucional e se está pedir a súa revisión dende unha resolución aprobada no Parlamento Europeo (04.09.08)**..... pensamos que os concellos na súa parte de xestión e de responsabilidade deben ordenar e regular o espazo radioeléctrico que en ningún caso pode quedar a expensas dunha operación comercial privada, para que os intereses económicos no prevalezan por enriba da saúde das persoas.

Son variadas as experiencias a nivel municipal para compatibilizar principio de precaución e novas tecnoloxías, entre elas destaca a ordenanza de Molina de Segura

(Murcia) aprobada en novembro de 2007 seguindo os criterios do informe Bioiniciativa no que se basea a Resolución do Parlamento Europeo (0.1 $\mu\text{W}/\text{cm}^2$ como valor obxectivo máximo de exposición, e 300 metros de distancia mínima entra antena e zonas sensíbeis), ou o compromiso do concello de Getafe (co fiscal de medio ambiente, asociacións veciñais e de afectados, e as propias empresas de telefonía móbil) para afastar as antenas da cidade e establecelas en mastros compartidas, ou o proxecto de mastro único de Valadares (Vigo).

SOLICITAMOS;

- Información precisa sobre as antenas base de telefonía móbil situadas en Salcedo (Pontevedra): Licenzas Municipais preceptivas concedidas, afectación por normas urbanísticas municipais actuais e futuras, ...
- PECHE CAUTELAR DE DITAS ANTENAS ILEGAIS DE SALCEDO.
- Abrir un canle de participación social para facer un REGULAMENTO DO ESPAZO RADIOELECTRICO EN BASE AO PRINCIPIO DE PRECAUCIÓN AFASTANDO AS ANTENAS BASE DE ZONAS SENSÍBEIS E RESIDENCIAIS SEGUNDO OS CONSELLOS DA AXENCIA EUROPEA DE MEDIO AMBIENTE E O INFORME BIOINICITIVA (0.1 $\mu\text{W}/\text{cm}^2$ como límite de exposición e máis de 300 metros de distancia entre antenas e zonas sensíbeis) antes de legalizar as antenas "ilegalmente" instaladas e de establecer antenas novas; tal e como comprometeuse o primeiro tenente de alcalde do Concello de Vilaboa o derradeiro 02.12.08 ante a veciñanza de Bértola (Vilaboa).
- Entrevista cos responsábeis das Concellarías implicadas do Concello de Pontevedra

Pontevedra, 19 de decembro de 2008

Asdo.: Laureano Rodríguez Soto

Asdo.: Julio Carmona Barros

SR. ALCALDE PRESIDENTE DO CONCELLO DE PONTEVEDRA

DOCUMENTACIÓN ENGADIDA COS ENLACES WEB NECESARIOS PARA O SEU ACCESO CON ALGÚNS DOS ESTUDOS E DECLARACIÓNS CIENTÍFICAS E/OU INSTITUCIONAIS QUE **CUESTIONAN A EXPOSICIÓN A ESTAS EMISIÓNS ELECTROMAGNÉTICAS DENTRO DOS NIVEIS AUTORIZADOS POLA LEXISLACIÓN ESPAÑOLA –R. Decreto do 2001- COMO NON SEGURA.**

PROXECTO REFLEX. (“Risk Evaluation of Potential Environmental Hazards from Low Energy Electromagnetic Field (EMF) Exposure Using Sensitive in vitro Methods”). Acceso libre online ao documento completo en inglés de 291 páxinas: http://www.rfidconsultation.eu/docs/ficheiros/REFLEX_0504.pdf

Se tradicionalmente considerouse imposíbel que as radiacións non ionizantes puideran producir efectos xenotóxicos, o estudo multicéntrico REFLEX da Comisión Europea, tras rematar a súa 1ª fase in vitro (dende o 2000 ao 2004 en 12 centros de 7 estados europeos) centrada na resposta celular e molecular, **CONCLÚE que a radiación da telefonía móbil aos niveis de exposicións autorizados PROVOCA EFECTOS XENOTÓXICOS nunha exposición continuada** (maior en novos e maiores). Aínda descoñecen os mecanismos biolóxicos implicados (non térmicos) e queda para posteriores fases a investigación sobre a implicación destes cambios biolóxicos (roturas das cadeas do ADN) na alteración potencial da saúde das persoas e outros seres vivos.

INFORME BIO-INICIATIVA (The Bioinitiative Report: “A Rationale for a Biologically-based Public Exposure Standard for Electromagnetic Fields (ELF and RF) Potential Environmental Hazards from Low Energy Electromagnetic Field (EMF) Exposure Using Sensitive in vitro Methods” New York 31/08/07). Acceso libre online ao documento completo en inglés de máis de 600 páxinas: <http://www.bioinitiative.org/>; ver resumos en http://www.apdr.info/electrocontaminacion/telef_mov_investigaciones.htm#Informe_Bioinitiative

Informe de expertos de recoñecemento internacional (nos campos do cancro, da inmunoloxía, da saúde pública e da política ambiental) cunha revisión bibliográfica de máis de 600 páxinas referentes a máis de 1.500 estudos científicos e traballos. O conxunto de científicos participantes, incluída a propia AXENCIA EUROPEA DE MEDIO AMBIENTE -EEA-, **conclúen nesta revisión que os límites de protección actuais (establecidos pola O.S.F.C.C. e a I.C.N.I.R.P. - referentes da lexislación española-) NON SON SEGUROS.**

“Un valor límite de precaución de 0.1 µW/cm² (é dicir, 0.614 Voltios por metro) deberíase adoptar con respecto á exposición exterior e acumulativa ás Radio Frecuencias. Este límite ten en conta o estado dos coñecementos e en base a unha política prudente de Saúde Pública que se debería establecer ante a exposición ambiental ás RF pulsadas nos lugares onde a cidadanía vive, traballa, e vai á escola”.

Igualmente aconsella **un límite “nun radio de 300 metros” entre postes de antenas e zonas sensíbeis** como colexios.

“AVALIACIÓN DOS RISCOS DAS RADIACIÓNS DOS DISPOSITIVOS NA VIDA DIARIA”. AXENCIA EUROPEA DE MEDIO AMBIENTE. Editado o 17 de setembro de 2007. Acceso libre online ao documento: www.eea.europa.eu/highlights/radiation-risk-from-everyday-devices-assessed

“Existen numerosos exemplos no pasado que por non utilizar o principio de precaución, conduciron a serios prexuízos, e a miúdo irreversibles, sobre a saúde e sobre o medio ambiente. Débense adoptar desde agora medidas efectivas e proporcionadas de precaución, sabias e prudentes, para evitar ameazas futuras sobre a saúde plausibles e potencialmente serias derivadas dos CEM. Debemos recordar que a precaución é un dos principios da política ambiental da Unión Europea”, sinala a profesora Jacqueline McGlade, directora executiva da AEMA”

Segundo o Grupo de Traballo Bio-Iniciativa, as probas actuais, aínda que limitadas, son suficientemente sólidas para pór en dúbida a base científica dos límites actuais de exposición aos CAMPOS ELECTROMAGNÉTICOS

RESOLUCIÓN DO PARLAMENTO EUROPEO, de 4 de setembro de 2008, sobre a Revisión intermedia do Plan de Acción Europeo sobre Medio Ambiente e Saúde 2004-2010 (2007/2252(INI)), que declara OBSOLETOS os límites de exposición aos campos electromagnéticos establecidos, en base ao Informe BIOINICIATIVA. Acceso libre online ao documento completo en castelán:

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P6-TA-2008-0410&language=ES&ring=A6-2008-0260>

“... 21. **Manifesta gran interese polo informe internacional Bio-Iniciativa sobre os campos electromagnéticos, que resume máis de 1.500 estudos dedicados a este tema, e cuxas conclusións sinalan os perigos que entrañan para a saúde as emisións de telefonía móbil, talles como o teléfono portátil, as emisións UMTS-Wifi-Wimax-Bluetooth e o teléfono de base fixa [sen fíos] "DECT";**

22. Constata que os límites de exposición aos campos electromagnéticos establecidos para o público son OBSOLETOS, xa que non foron adaptados desde a Recomendación 1999/519/CE do Consello, de 12 de xullo de 1999, relativa á exposición do público en xeral a campos electromagnéticos (0 Hz a 300 GHz), loxicamente non teñen en conta a evolución das tecnoloxías da información e a comunicación, as recomendacións da Axencia Europea de Medio Ambiente ou as normas de emisión máis esixentes adoptadas, por exemplo, por Bélxica, Italia ou Austria, e non abordan a cuestión dos grupos vulnerábeis, como as mulleres embarazadas, os recentemente nados e os nenos;

23. Pide, en consecuencia, ao Consello, que modifique a súa Recomendación 1999/519/CE, co fin de ter en conta as mellores prácticas nacionais e fixar así valores límite de exposición máis esixentes para todos os equipos emisores de ondas electromagnéticas nas frecuencias comprendidas entre 0,1 MHz e 300 GHz ...”

* A Recomendación 199/519/CE é a que toma como referencia a lexislación española (Real Decreto 1066/2001, de 28 de setembro, polo que se aproba o *Regulamento que establece condicións de protección do dominio público radioeléctrico, restricións ás emisións radioeléctricas e medidas de protección sanitaria fronte a emisións radioeléctricas*), fixa uns límites de exposición baseados só nos efectos térmicos: non ten en conta os perigos para a saúde dos **efectos non térmicos** aos que se refire o informe internacional Bio-Iniciativa.

- SELECCIÓN DALGÚNS DOS ESTUDOS EPIDEMIOLÓXICOS PUBLICADOS: EN RELACIÓN CO INCREMENTO DO CANCRO (LONGO PRAZO) E DO SÍNDROME MICROONDAS (CURTO-MEDIO PRAZO):

“INFLUENCIA DA PROXIMIDADE DUNHA ANTENA DE TELEFONÍA MÓBIL SOBRE A INCIDENCIA DO CANCRO” (Eger, H et al.: Einfluss der räumlichen Nähe von Mobilfunkanlagen auf die Krebsinzidenz. Umwelt Medizin Gesellschaft, n.º 17, p 326-332, 4/2004). Versión orixinal en alemán en acceso libre online: <http://www.avaate.org/IMG/pdf/naila-studie.pdf>

O resultado do estudo na localidade alemana de Naila conclúe que **o risco de contraer cancro multiplícase por 3,29 nun área interior dun radio de 400 metros dunha antena. Ademais neste área enfermábase a unha idade media de 8 anos máis novo.**

“AUMENTO DA INCIDENCIA DE CANCRO PRETO DUNHA ESTACIÓN TRANSMISORA DE TELEFONÍA MÓBIL TELÉFONO CELULAR TRANSMISOR DE LA ESTACIÓN” (Ronni Wolf & Danny Wolf, 2004, Increased Incidence of Cancer near a Cell-Phone Transmitter Station. International Journal of Cancer Prevention. Volume 1, number 2, April 2004). Acceso libre online ao documento completo en inglés: http://www.avaate.org/IMG/doc/Wolf_Int_J_Cancer_Prev_2004.doc

Estudo israelí que sinala unha cifra de **4,15 veces maior o crecemento de cancro en radios de 350 metros ao redor dunha estación de telefonía móbil.**

“ESTUDO EPIDEMIOLÓXICO MEDIO AMBIENTAL DE INCIDENCIA DE CÁNCRO NA ÁREA DE HAUSMANNSTÄTTEN / VASOLDSBERG”. Dr. Gerd Oberfeld. Editado polo Departamento de Saúde do Goberno do Estado Federal de Estiria. Impreso na Universidade de Salzburgo, Graz, Enero de 2008. Acceso libre online ao documento completo en alemán de 111 páxinas: <http://www.next-up.org/pdf/DrGerdOberfeldUmweltepidemiologischeUntersuchungDerKrebsinzidenz2008.pdf>

Neste estudo austriaco, encargado polo Departamento de Saúde do Goberno do Estado Federal de Estiria (Austria) ao Dr. Gerd Oberfeld (médico do servizo público de saúde ambiental de Salzburgo), ante a demanda da poboación, constata **unha maior incidencia de cancro nos arredores dunha antena, “especialmente elevada nos casos de cancro de mama e cerebral no radio dos 200 metros da antena”.**

“A SÍNDROME DE MICROONDAS: UN ESTUDO PRELIMINAR EN ESPAÑA”. (Oberfeld Gerd, Navarro A. Enrique ,Portolés Manuel, Maestu Ceferino, Gomez-Perretta Claudio: The microwave syndrome further aspects of a Study Spanish European Low Power Initiative for Electronic System Design Workshop at Kos, Greece, October 5, 2004). Acceso libre online ao documento completo en inglés: http://www.avaate.org/IMG/doc/la_nyora_manuscript.doc

Estudo na localidade sobre as emisións dunha antena da Ñora (Murcia) froito da colaboración entre investigadores do Instituto de Saúde Pública de Salzburgo e o Centro de Investigación do Hospital “La Fe” de Valencia: conclúe que a exposición a microondas da GSM (900-1800 MHz) incrementa significativamente e considerablemente o padecemento de fatiga, tendencia depresiva, desordes do soño, problemas cardiovasculares, dificultades de concentración, desordes da pel, perda de apetito e en menor grao pero con OR sempre por enriba de 1.32 para cefaleas, náuseas, problemas de audición, irritabilidade, vertixe, alteracións visuais, alteracións da marcha para os suxeitos expostos no grupo comprendido entre 0.0006-0.0128 $\mu\text{W}/\text{cm}^2$ e en maior grao para os expostos a valores de fluxo de densidade de potencia entre 0.0165-0.4 $\mu\text{W}/\text{cm}^2$.

ALGUNAS DAS NUMEROSAS CONFERENCIAS INTERNACIONAIS DE CIENTÍFICOS INDEPENDENTES QUE ALERTAN DOS POSIBLES EFECTOS E PERIGOS PARA A SAÚDE PÚBLICA DA EXPOSICIÓN Á CONTAMINACIÓN ELECTROMAGNÉTICA, DENTRO DOS LÍMITES DE EXPOSICIÓN ACTUAIS, QUE ALUDEN AO PRINCIPIO ALATA (exposición a mínima emisión tecnicamente posible): por baixo de 0'1 $\mu\text{W}/\text{cm}^2$ para as emisións de telefonía móbil. Acceso libre online aos documentos completos en: http://www.apdr.info/electrocontaminacion/telef_mov_documentos.htm#Declaracions_cientificas

Declaracións de Viena 1998, Salzburgo 2000, Roccaraso 2000, Alcalá de Henares 2002, Catania 2002, Friburgo 2002, Benevento 2006, Venecia 2007.